

Fact sheet 1

Inleiding en achtergrond

Versie nr. 6 d.d. 13 juli 2016

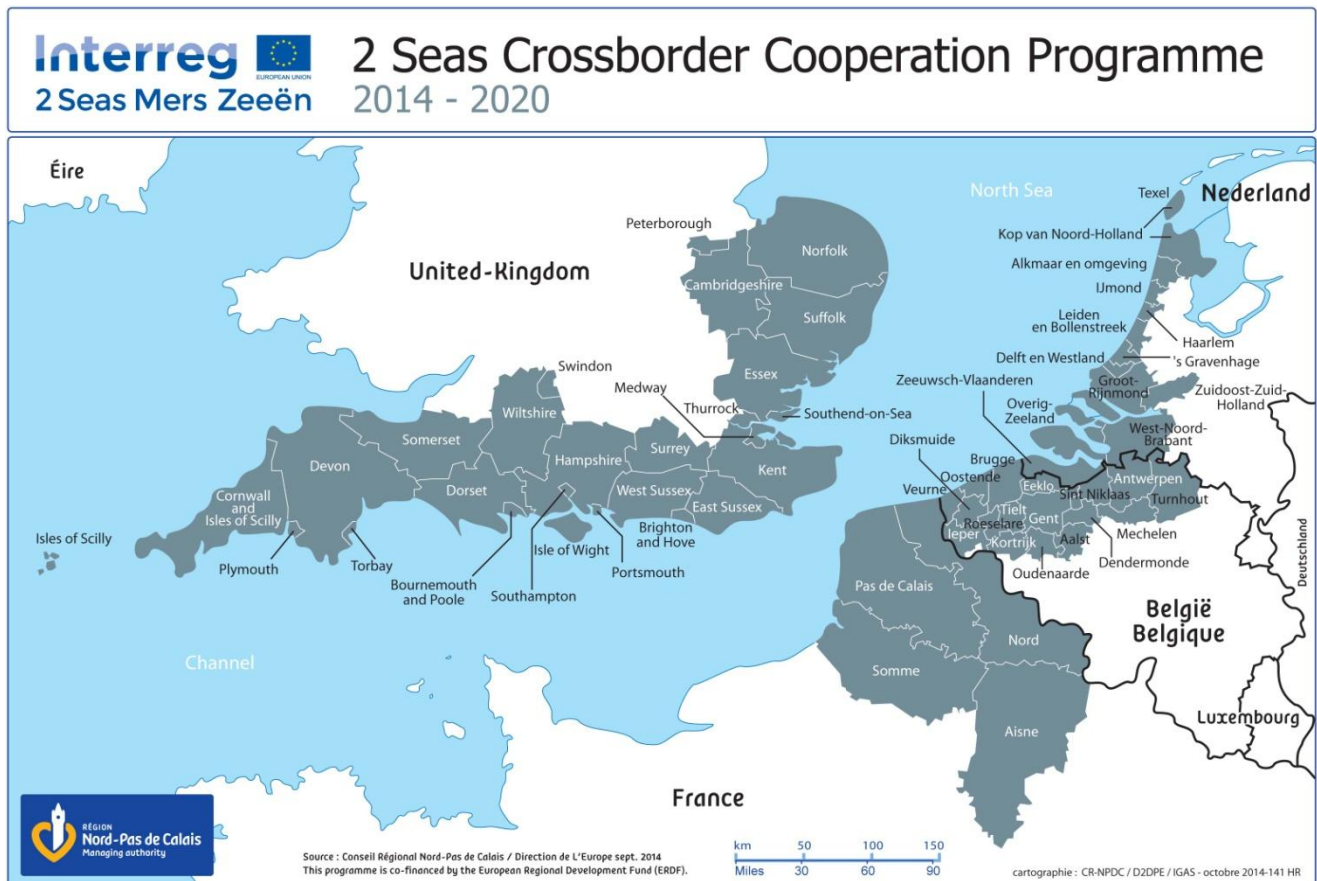
Inhoudsopgave

I.	WAT IS EUROPESE TERRITORIALE SAMENWERKING EN WAT IS HET NUT VAN DEELNAME AAN EEN ETS-PROJECT?	3
A.	<i>Wat is Europese territoriale samenwerking?.....</i>	3
B.	<i>Waarom deelnemen aan een ETS-project? .....</i>	4
II.	DE NIEUWE PROGRAMMERING EN DE RUGGENGRAAT VAN 2 ZEEËN	5
A.	<i>Thematische concentratie .....</i>	5
1.	<i>Overzicht van de 2 Zeeën-Programmastrategie.....</i>	6
B.	<i>Resultaatgerichtheid .....</i>	7
C.	<i>Interventielogica .....</i>	7
III.	UITVOERING VAN DE PROGRAMMASTRATEGIE: 2 ZEEËN-PROJECTEN EN HUN KENMERKEN	9
A.	<i>Kenmerken van een goed 2 Zeeën-project .....</i>	9
B.	<i>Samenwerkingsvoorwaarden van de EU .....</i>	10
IV.	VAN IDEE TOT AFSLUITING: DE FASEN IN DE LEVENSCYCLUS VAN EEN PROJECT.....	12
A.	<i>Het opzetten van een project .....</i>	13
B.	<i>De projectontwikkeling .....</i>	14
C.	<i>De projectaanvraag.....</i>	14
D.	<i>De projectselectie.....</i>	15
E.	<i>De projectuitvoering.....</i>	15
F.	<i>De projectafsluiting .....</i>	16
V.	WAAR KUNT U HULP KRIJGEN IN DE DIVERSE FASEN VAN UW PROJECT?	17
A.	<i>Territoriaal Facilitatienetwerk.....</i>	17
B.	<i>Gezamenlijk secretariaat (GS).....</i>	17
C.	<i>Nationale autoriteit (NA) .....</i>	19

I. Wat is Europese territoriale samenwerking en wat is het nut van deelname aan een ETS-project?

A. Wat is Europese territoriale samenwerking?

Het Interreg 2 Zeeën-Programma is een programma voor Europese territoriale samenwerking (ETS) en maakt daarmee integraal deel uit van het cohesiebeleid van de Europese Unie. Het Programma stimuleert grensoverschrijdende samenwerking tussen de kustgebieden van 4 Lidstaten: Frankrijk, Engeland België/Vlaanderen en Nederland.

2 Zeeën-Programmagebied 2014-2020

Het doel van grensoverschrijdende samenwerking is om nationale grenzen te overbruggen en gezamenlijke problemen of kansen samen te benaderen. Dergelijke problemen doen zich voor in alle grensgebieden van de EU als gevolg van de versnippering van de arbeids- en kapitaalmarkten, infrastructuurnetwerken, belastingcapaciteit en instellingen¹.

Territoriale samenwerking vormt hierbij een essentieel instrument voor het aanpakken van gemeenschappelijke uitdagingen. Bij territoriale samenwerking gaat het in de Europese Unie voornamelijk om het verminderen van de verschillen tussen regio's, het versterken van de samenhang en het bevorderen van optimale economische ontwikkeling. Door krachten en middelen te bundelen en kennis

¹ Overgenomen uit Beschikking van de Raad van 6 oktober 2006 betreffende communautaire strategische richtsnoeren inzake cohesie (2006/702/EG)

en goede praktijken uit te wisselen, zorgen samenwerkingsprojecten voor verbeteringen in het dagelijks leven van mensen in heel Europa en daarbuiten².

Zoals gezegd maken ETS-Programma's zoals het Interreg 2 Zeeën-Programma deel uit van het **Cohesiebeleid** van de Europese Unie – het **belangrijkste investeringsinstrument om de doelstellingen van EU2020 te bereiken**³.

'**Europa 2020**' is de groei- en werkgelegenheidsstrategie van de EU en vormt het algemene kader waar het EU-beleid aan moet bijdragen. Dit tienjarenplan is bedoeld om de economische crisis te boven te komen, de tekortkomingen van ons groeimodel aan te pakken en de voorwaarden te scheppen voor **slimme, duurzame en inclusieve groei**. Eind 2020 moeten de doelstellingen bereikt zijn op de volgende vijf terreinen: werkgelegenheid, onderzoek en ontwikkeling, klimaat en energie, onderwijs, en sociale inclusie en armoedebestrijding⁴.

Daarom is het cohesiebeleid erop gericht te **investeren in maatregelen die impact hebben** op het gebied van groei en werkgelegenheid, klimaatverandering, energieafhankelijkheid en de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting⁵.

B. Waarom deelnemen aan een ETS-project?

Organisations sometimes devise ideas within their policy field they would like to realise, but which may be Organisations ontwikkelen soms ideeën op hun beleidsterrein die ze graag zouden willen uitvoeren, maar dat in hun eentje moeilijk kunnen. Daar kunnen allerlei redenen voor zijn: de organisatie werkt op een te kleine schaal; het betreffende probleem is per definitie niet beperkt tot een bepaald grondgebied; er is essentiële expertise nodig als aanvulling op de eigen kennis, enz.

Het aanpakken van het probleem door middel van een grensoverschrijdend project kan een manier zijn om een stap te zetten in de richting van een oplossing of beoogd resultaat. Grensoverschrijdend samenwerken heeft een aantal voordelen: het probleem wordt op een grotere schaal aangepakt; als het sowieso al om een grensoverschrijdend probleem gaat, zal het ook een grensoverschrijdende oplossing vereisen; andere organisaties krijgen de beschikking over externe deskundigheid als aanvulling op hun eigen, waardoor zij van elkaar kunnen leren; enz.

Hoewel territoriale samenwerkingsprojecten vooral helpen om de levensomstandigheden van inwoners van het Programmagebied te verbeteren, reiken de voordelen verder. Medewerkers van de partnerorganisaties die bij ETS-projecten zijn betrokken, en dus ook die organisaties zelf, profiteren bovendien van het samenwerken met mensen die zich aan de andere kant van de grens met hetzelfde soort onderwerpen bezighouden.

---

² http://www.interact-eu.net/etc/etc_2007_13/4/2

³ Aangepast overgenomen uit Panorama nr. 48.

⁴ http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_en.htm

⁵ Europese Commissie (DG REGIO), European Territorial Cooperation – Building bridges between people, 2011.

II. De nieuwe programmering en de ruggengraat van 2 Zeeën

A. Thematische concentratie

De focus op de overkoepelende doelstellingen van de EU 2020-strategie moet ook doorwerken in ETS-Programma's. Daarom heeft de Europese Unie besloten om **de beschikbare financiering te stroomlijnen in een kleiner aantal relevante thema's**. De verwachting is dat dankzij deze **sterkere thematische concentratie** de financiële bijdragen vanuit de EU-begroting meer impact zullen hebben en meer tastbare en meetbare resultaten zullen opleveren. Dit heeft ertoe geleid dat er **11 thematische doelstellingen** zijn gedefinieerd in de Europese verordeningen (artikel 9 van [Verordening \(EU\) nr. 1303/2013](#)). Elk daarvan is **uitgesplitst in investeringsprioriteiten**, die **gedetailleerder aangeven** waar Programma's zich op kunnen richten om de thematische doelstellingen te bereiken (artikel 5 van [Verordening \(EU\) nr. 1301/2013](#)).

Uit het bovenstaande blijkt dat alle ETS-Programma's aan inhoudelijke beperkingen zijn gebonden. Dit is op Europees niveau besloten na uitvoerig overleg tussen de Europese Raad (Lidstaten), het Europees Parlement en de Europese Commissie.

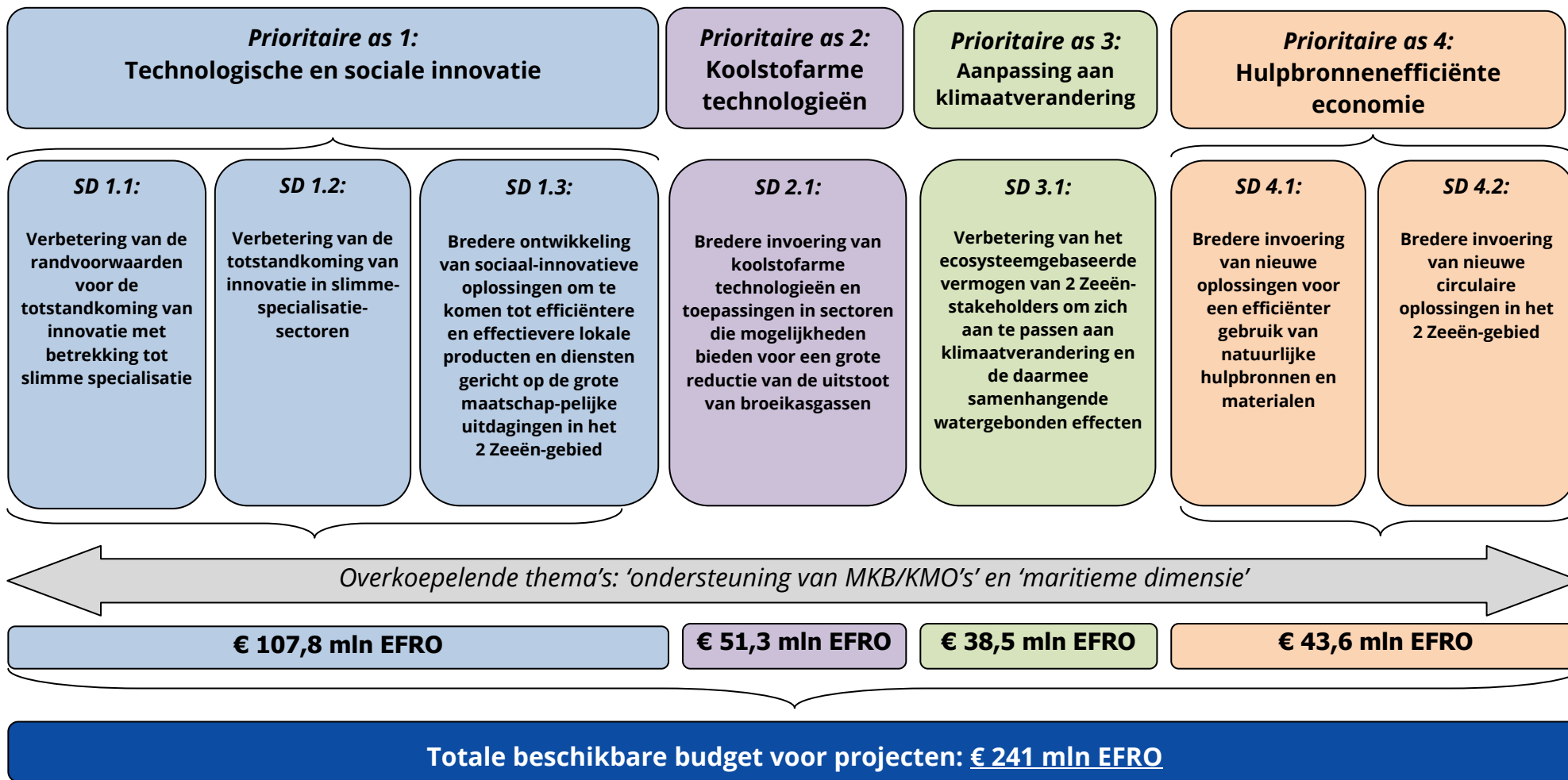
Daarnaast hebben de Lidstaten die bij het 2 Zeeën-Programma zijn betrokken (Frankrijk, Engeland, België/Vlaanderen en Nederland) zelf nader invulling gegeven aan de Programmastrategie. Uit de elf **thematische doelstellingen** die de Europese Unie voorstelt, hebben de **Programma-autoriteiten** er **vier gekozen**. Aan iedere thematische doelstelling is **één investeringsprioriteit** gekoppeld.

Deze keuze is gemaakt op grond van een grondige situatieanalyse, waarin is gekeken naar de sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen van het Programmagebied. Uit dat document zijn gemeenschappelijke **behoeften, uitdagingen en kansen voor het Programmagebied** gedestilleerd. Deze hebben op hun beurt weer geholpen om de Programmastrategie te bepalen. Bij de situatieanalyse is ook rekening gehouden met **nationale, regionale en lokale ontwikkelingsprioriteiten** die zijn neergelegd in de plannen en beleidsdocumenten van de betrokken Lidstaten.

De gekozen thematische doelstellingen en investeringsprioriteiten zijn vertaald in **vier prioritaire assen**, die weer zijn opgesplitst in **zeven specifieke doelstellingen**. Beide elementen zijn **specifiek voor dit Programma, maar sluiten aan bij de thematische doelstellingen en investeringsprioriteiten** in de EU-verordeningen. Dit geheel vormt de basis voor de Programmastrategie.

1. Overzicht van de 2 Zeeën-Programmastrategie

Algemene doelstelling van het 2 Zeeën Programma 2014-2020:
 het ontwikkelen van een innovatief, kennis- en onderzoeksgebaseerd, duurzaam en inclusief 2 Zeeën-gebied,
 waar natuurlijke hulpbronnen worden beschermd en de groene economie wordt bevorderd

B. Resultaatgerichtheid

De **nieuwe Interreg Programma's** hebben niet alleen een **duidelijke thematische focus**, maar zijn ook sterk **resultaatgericht**. Bij het uitwerken van de Programmastrategie hebben de Programma-autoriteiten besloten wat zij willen veranderen in het Programmagebied. Deze verandering wordt gedefinieerd als een concrete verbetering van het welzijn van mensen of gemeenschappen. Die moet tot stand komen door het **financieren van projecten die kunnen bijdragen tot die verandering**. De Programmastrategie heeft dus alleen kans van slagen als projecten via hun eigen resultaten bijdragen aan de door het Programma beoogde verandering. Voor projecten betekent dit dat de **focus verschuift van projectactiviteiten naar de resultaten** die deze activiteiten opleveren.

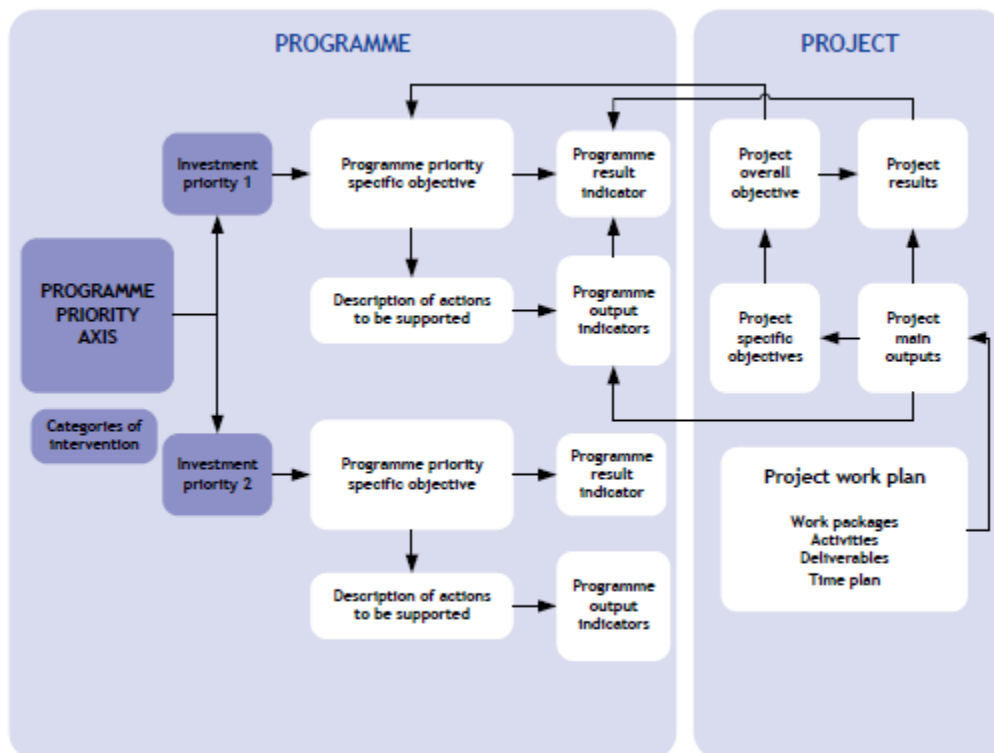
C. Interventiologica

De bovengenoemde thematische concentratie en resultaatgerichtheid zijn allebei terug te vinden in de Programma- en de projectinterventiologica.

De Programma-interventiologica kan worden gedefinieerd als het theoretische kader dat het hele logische, stapsgewijze proces van het bepalen van thema's, investeringsprioriteiten en specifieke doelstellingen tot en met de beoogde uiteindelijke resultaten structureert en visueel weergeeft.

De projectinterventiologica is het stapsgewijs bepalen van een algemene projectdoelstelling, één of meerdere specifieke doelstellingen en de outputs die moeten worden geleverd om te komen tot de resultaten die aansluiten bij de gestelde doelstellingen.

Het onderstaande schema geeft de Programma- en projectinterventiologica weer:

Interventiologica van Programma en projecten – INTERACT

Voor elke specifieke doelstelling van het Programma zijn zowel output- als resultaatindicatoren vastgesteld. Projecten zullen in hun voorstel dan ook moeten aantonen dat zij een bijdrage leveren aan beide soorten indicatoren, namelijk door hun verwachte outputs en resultaten duidelijk te koppelen aan de indicatoren voor een bepaalde specifieke doelstelling.

Beide soorten interventielogica – van project en Programma – zijn **dus onlosmakelijk met elkaar verbonden** en kunnen niet los van elkaar worden gezien. Aansluiting tussen de projectinterventielogica en die van het Programma is een voorwaarde om de in het 2 Zeeën samenwerkingsprogramma beoogde verandering tot stand te brengen in het Programmagebied. Om te kunnen **beoordelen en meten in hoeverre een project bijdraagt aan de uitvoering** van de Programmastrategie, moet de projectinterventielogica een afspiegeling vormen van die van het Programma.⁶

De Programma-interventielogica omvat de volgende elementen:

- Keuze van thematische doelstellingen, investeringsprioriteiten en bijbehorende specifieke doelstellingen die samenhangen met de noden van het betrokken gebied;
- Resultaatindicator die de beoogde verandering voor het gebied/de sector aangeeft – uitgangswaarde en streefwaarden (kwalitatief of kwantitatief);
- Outputindicatoren die de concrete producten van de activiteiten binnen de prioriteit weergeven.

Nadere informatie over hoe u dit alles het best kunt aanpakken bij het opzetten van een project, vindt u in de fact sheet 'Het opzetten van een project'.

In de woordenlijst op de Programmawebste staan de definities van alle begrippen die in deze fact sheet worden gebruikt.

---

⁶ INTERACT, Establishing ETC Programme logic and linking Programme and Project intervention logics.

III. Uitvoering van de Programmastrategie: 2 Zeeën-projecten en hun kenmerken

Hoewel projecten normaal gesproken worden voorgesteld door de partnerorganisaties 'in het veld' (bottom-up), moeten ze wel direct bijdragen aan de resultaten die de Programma-autoriteiten voor ogen hebben. Projectvoorstellen moeten dus aansluiten bij de Programmastrategie en moeten dit concreet kunnen illustreren.

Met andere woorden, de beoogde **Programmaresultaten moeten worden bereikt door middel van hoogwaardige projecten die hun eigen, bij het Programma aansluitende resultaten opleveren**. Projectvoorstellen moeten daarom nauw samenhangen met de Programmastrategie, zodat duidelijk is dat ze bijdragen aan de verwachte Programmaresultaten en uiteindelijk ook aan de EU2020-doelstellingen.

De Programma-autoriteiten willen uiteindelijk hoogwaardige projectvoorstellen goedkeuren die hun eigen beoogde resultaten kunnen verwezenlijken en op hun beurt bijdragen tot de uitvoering van de Programmastrategie.

De essentie van dergelijke projecten is dat zij specifieke doelstellingen bereiken binnen een bepaalde looptijd. Zij worden uitgevoerd door een groep mensen die misschien nog nooit eerder hebben samengewerkt. Om het verwachte resultaat te kunnen bereiken, is het dus noodzakelijk om duidelijke afspraken te maken over de organisatie van het werk en om dit gestructureerd te plannen. Wat dat betreft verschillen ETS-projecten niet veel van andere soorten projecten.⁷

A. Kenmerken van een goed 2 Zeeën-project

Idealiter dient een projectvoorstel aantoonbaar excellent te zijn op de volgende terreinen:

- **Relevantie en strategie met betrekking tot de context van het project.** Het project dient gericht te zijn op een gemeenschappelijke territoriale uitdaging of een gezamenlijke troef van het Programmagebied: er dient daadwerkelijk behoefte te zijn aan het project. Projecten moeten zijn ingebed in bredere strategieën op een of meerdere beleidsniveaus (EU/nationaal/regionaal/lokaal) en gebruik te maken van reeds beschikbare kennis.
- **Samenwerkingskarakter.** Het belang van een grensoverschrijdende aanpak van de betreffende kwestie moet duidelijk zijn. Het voordeel van samenwerking op dit punt moet evident zijn voor de projectpartners, doelgroepen en het Programmagebied als geheel. Oplossingen voor de kwestie waar het project zich op richt, gaan verder dan bestaande best practices, of deze worden door het project aangepast en uitgevoerd. Het project dient te voldoen aan de criteria van gezamenlijke ontwikkeling, gezamenlijke uitvoering, gezamenlijke personeelsvoorziening en gezamenlijke financiering (zie verderop).
- **Bijdrage aan de uitvoering van de Programmastrategie⁸.** De algemene doelstelling van het project moet duidelijk samenhangen met een specifieke doelstelling van het Programma. De beoogde resultaten van het project moeten duidelijk zijn gekoppeld aan een resultaatindicator van het Programma, en de belangrijkste projectoutputs moeten duidelijk bijdragen aan een outputindicator van het Programma. Al deze elementen (doelstellingen, outputs en resultaten) moeten logisch met elkaar samenhangen. In het algemeen moeten de belangrijkste projectoutputs en resultaten realistisch, specifiek, concreet en meetbaar zijn en in een behoefte van de doelgroep voorzien. Tot slot dienen outputs en resultaten duurzaam en overdraagbaar aan andere organisaties, regio's of landen te zijn. Zo niet, dan dient dit worden te onderbouwd.

⁷ INTERACT, The project lifecycle, 2014.

⁸ Voor meer informatie over de Programmastrategie en uitleg van de onder deze bullet gebruikte termen, zie de fact sheet 'Het opzetten van een project', in deel B.

- **Relevantie van het partnerschap.** Het partnerschap dient de relevante organisaties in het Programmagebied te omvatten. De partners moeten complementaire expertise bezitten en een zo evenwichtig mogelijke afspiegeling vormen van de betrokken Lidstaten, sectoren en bestuursniveaus. Zij moeten over de nodige capaciteit en de nodige middelen voor de uitvoering van een ETS-project beschikken.
- **Projectmanagement.** De beheersprocedures en -structuren dienen afgestemd te zijn op de omvang van het project, het aantal partners, enz. De procedures dienen helder, transparant, efficiënt en doeltreffend te zijn en moeten alle partners de mogelijkheid bieden om input te leveren. Er moeten afspraken zijn gemaakt over de interne communicatie binnen het partnerschap. De lead partner moet over de nodige competentie beschikken om door de EU gesubsidieerde of vergelijkbare projecten te leiden. Het is cruciaal dat het project over een goed risico- en kwaliteitsmanagementsysteem beschikt.
- **Projectcommunicatie.** Communicatieactiviteiten dienen aan te sluiten bij de doelstellingen, het voorgestelde werkplan en de belangrijkste outputs en resultaten van het project. De betreffende doelgroepen en stakeholders moeten worden bereikt en moeten worden geïnformeerd over de belangrijkste outputs en resultaten van het project.
- **Realistisch, consistent en samenhangend werkplan.** De taakverdeling tussen de partners moet aansluiten bij de ervaring, het budget e.d. van de partners. De tijdsplanning moet realistisch zijn en rekening houden met eventuele onvoorziene omstandigheden. De voorgestelde activiteiten moeten dus relevant zijn en leiden tot een tijdige levering van de geplande outputs en resultaten. Dit veronderstelt dat projectactiviteiten en -outputs opeenvolgend zijn gepland.
- **Samenhangende begroting.** Het project moet over voldoende financiële middelen beschikken om de projectactiviteiten goed uit te voeren. Daarbij dient de begroting logisch te zijn en in verhouding te staan tot het voorgestelde werkplan en de outputs en resultaten die het project wil bereiken. 'Value for money' is dus een vereiste. De begroting per partner moet aansluiten bij de taakverdeling. De geplande kosten in de zin van begrotingslijnen, perioden en werkpakketten moeten aansluiten bij het werkplan. Geplande kosten dienen duidelijk en realistisch te zijn.

B. Samenwerkingsvoorwaarden van de EU

Zoals gezegd stellen de EU-verordeningen specifiek ten aanzien van territoriale-samenwerkingsprojecten **vier samenwerkingsvoorwaarden** (artikel 12, lid 4 van [Verordening \(EU\) nr. 1299/2013](#)).

Deze vier samenwerkingsvoorwaarden zijn:

- **Gezamenlijke ontwikkeling.** Het projectidee wordt door de partners gezamenlijk uitgewerkt en ingevuld.
- **Gezamenlijke uitvoering.** De activiteiten, outputs en resultaten worden door de partners gezamenlijk gerealiseerd.
- **Gezamenlijke personeelsvoorziening.** Alle partners leveren de nodige bijdrage aan de coördinatie en nemen een deel van de verantwoordelijkheid op zich.
- **Gezamenlijke financiering.** Alle partners dragen financieel bij aan het project.

Op grond van het genoemde artikel 12, lid 4 **moeten partners van ETS-projecten samenwerken op ten minste drie** van deze terreinen. De eerste twee terreinen zijn verplicht voor alle projecten; het derde kan ofwel betrekking hebben op de personeelsvoorziening ofwel op de financiering van het project, of op allebei.

In de onderstaande tabel staan deze concepten nader uitgewerkt:

<p style="text-align: center;"><u>Gezamenlijke ontwikkeling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle partners werken mee aan de ontwikkeling van het project. • De partners leggen vast hoe het project gaat functioneren. Gezamenlijke uitwerking van doelstellingen en outputs, begroting, tijds kader en verantwoordelijkheden voor werkpakketten en activiteiten om de doelstelling te bereiken. • Er dient te worden vastgesteld welke kennis en ervaring elke partner inbrengt en wat elke partner verwacht terug te krijgen uit het project. • Deze aanpak waarborgt de vereiste gezamenlijke activiteiten en gezamenlijke resultaten. 	<p style="text-align: center;"><u>Gezamenlijke uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De lead partner is eindverantwoordelijk voor het project; alle partners nemen verantwoordelijkheid voor een deel van de uitvoering. • Iedere projectpartner coördineert een werkpakket en zorgt dat geplande activiteiten worden uitgevoerd, mijlpalen worden gehaald en onverwachte problemen worden opgelost. • Diverse partners dragen bij aan ieder werkpakket conform het werkplan.
<p style="text-align: center;"><u>Gezamenlijke personeelsvoorziening</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle projectpartners vervullen een bepaalde functie en wijzen personeel toe aan de uitvoering daarvan. • Medewerkers stemmen hun werkzaamheden af met anderen die bij de activiteit of het werkpakket zijn betrokken en wisselen regelmatig informatie uit. • Er mag geen onnodige dubbeling van functies zijn bij verschillende partnerorganisaties (bijv. één projectmanager per project i.p.v. meerdere). 	<p style="text-align: center;"><u>Gezamenlijke financiering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het project heeft een gezamenlijk budget waaruit middelen aan partners worden toegewezen naargelang van de activiteiten die zij uitvoeren (de uitsplitsing van het budget weerspiegelt de verantwoordelijkheden van de partners). • Het budget omvat declaratiedoelstellingen per jaar en declaratiedoelstellingen per werkpakket. • In principe dragen alle partners financieel bij. • Alle partners dragen een deel van de kosten van gemeenschappelijke activiteiten en gezamenlijke outputs, zoals databases, publiciteit, projectmanagement, enz.

Samenwerkingsvoorwaarden, geïnspireerd op INTERACT

IV. Van idee tot afsluiting: de fasen in de levenscyclus van een project

Alle soorten projecten hebben vrijwel dezelfde levenscyclus. Dat wil zeggen dat ze vergelijkbare fasen doorlopen, of het nu technische operaties of grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten zijn.

Het idee achter een circulaire voorstelling van deze levenscyclus is dat de geleerde lessen, outputs en resultaten van een project kunnen leiden tot het ontstaan van nieuwe projectideeën die daar in zekere zin weer op voortbouwen. Bij de ontwikkeling van een project moeten in principe de resultaten van eerdere projecten worden meegenomen, om dubbel werk te voorkomen en meerwaarde toe te voegen aan zaken die eerder zijn gesubsidieerd.⁹

Dit basisdocument van het Programma, bedoeld voor begunstigden en potentiële aanvragers, is opgebouwd rond de genoemde fasen van de levenscyclus van een project.

Voor iedere projectfase is er een fact sheet met relevante informatie over dat specifieke deel van de levenscyclus en met nuttige links naar andere fact sheets, kerndocumenten enz. Daarnaast zijn er ook gedetailleerde **fact sheets over horizontale onderwerpen**.

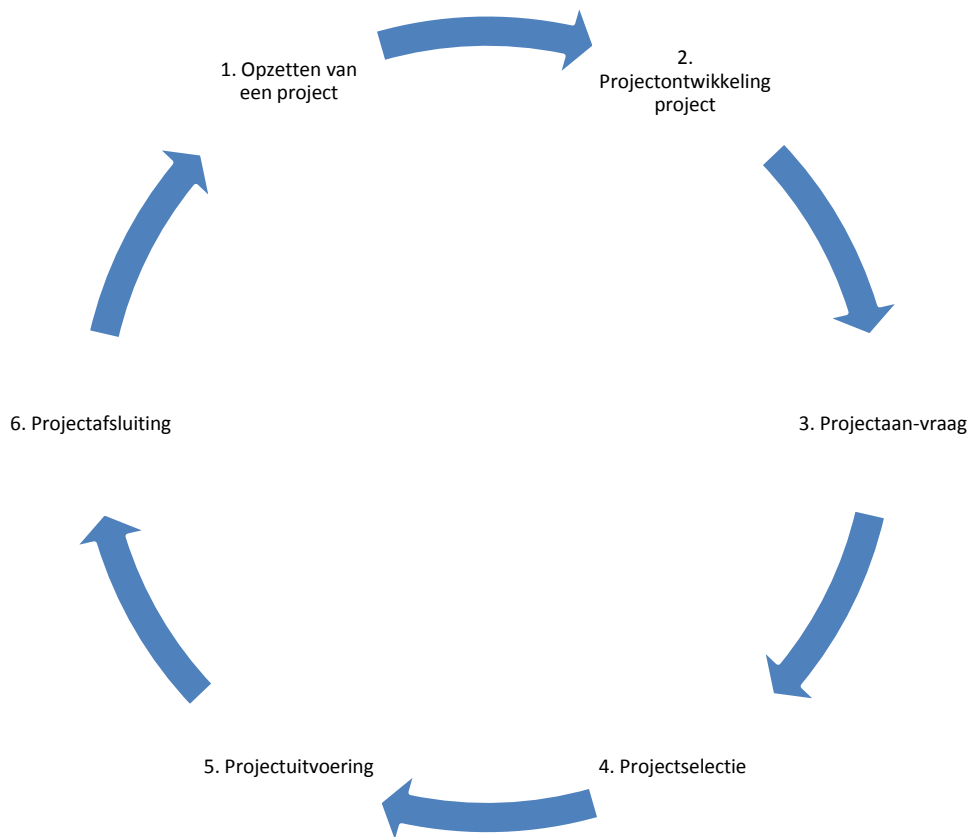
De bedoeling is om **informatie voor iedereen gemakkelijk vindbaar** te maken in alle verschillende fasen van de ontwikkeling of uitvoering van een project.

In onderstaande figuur is te zien wat er onder de diverse projectfasen¹⁰ wordt verstaan en waar de afzonderlijke fact sheets over gaan.

---

⁹ INTERACT, The project lifecycle, 2014.

¹⁰ Onder meer gebaseerd op INTERACT, The project lifecycle, 2014.

De levenscyclus van een project

A. Het opzetten van een project

Dit is de fase waarin een idee wordt besproken met en gepresenteerd aan potentiële partners, totdat duidelijk wordt dat het nodig en relevant is voor de inwoners van het Programmagebied. Met andere woorden, tot het moment dat het projectidee blijkt aan te sluiten bij een gemeenschappelijke behoefte, uitdaging of kans in de bij het Programma betrokken gebieden ten aanzien van een van de vier gekozen thematische doelstellingen.

De belangrijkste activiteiten zijn:

- de behoefte aan een project vaststellen op basis van een analyse van gezamenlijke noden, uitdagingen of kansen in het Programmagebied;
- controleren of het projectidee aansluit bij de Programmastrategie en -voorschriften;
- de uitgangssituatie vaststellen, d.w.z. wat is er reeds gedaan en hoe kan daarop worden gekapitaliseerd;
- partners zoeken en bij het project betrekken;
- de algemene reikwijdte en inhoud van het project schetsen en bijstellen naarmate er partners bijkomen;
- contact opnemen met het Territoriaal Facilitatienetwerk voor ondersteuning en begeleiding (zie verderop).

De fact sheet over deze projectfase gaat met name in op:

- de templates en procedures van het Programma voor de ontwikkeling van ideeën en partnerschappen;
- het zorgen voor aansluiting tussen het projectidee en de Programmastrategie en interventielogica;
- beschikbare hulp bij deze fase.

B. De projectontwikkeling

In deze fase moeten de partners het projectidee vertalen in een concreet projectvoorstel. Daarbij moeten de strategische en operationele details worden uitgewerkt en de verantwoordelijkheden worden verdeeld. Het doel van deze fase is om uiteindelijk een formele aanvraag in te dienen bij het 2 Zeeën-Programma.

De belangrijkste activiteiten zijn:

- gezamenlijk vaststellen wat er precies moet worden bereikt en hoe dat zal worden aangepakt zodat alles aansluit bij de Programmastrategie;
- de verantwoordelijkheden binnen het partnerschap organiseren en besluiten wie de rol van lead partner gaat vervullen;
- de inhoud en achterliggende gedachte van het project uitwerken met de partners en stakeholders;
- het projectvoorstel, de onderbouwing ervan en de verwachte bijdrage aan de Programmastrategie in detail uitwerken aan de hand van de daarvoor bestemde templates;
- de begroting voor het project opstellen;
- regelmatig contact onderhouden met het Territoriaal Facilitatienetwerk om hulp te krijgen bij de uitwerking van het project en de aanvraag (zie verderop).

De fact sheet over deze projectfase gaat met name in op:

- Programmagebied;
- eisen die aan het partnerschap worden gesteld;
- projectactiviteiten als middel om de nagestreefde resultaten te verwezenlijken;
- het opstellen van een begroting: belangrijke financiële principes en horizontale kwesties;
- beschikbare hulp bij deze fase.

C. De projectaanvraag

Deze fase betreft het feitelijk indienen van het projectvoorstel bij het Programma volgens de vastgestelde procedures. De aanvraagprocedure bij het Interreg 2 Zeeën-Programma bestaat uit twee stappen.

De belangrijkste activiteiten zijn:

- de aanvraag (Conceptnota) invullen en volgens de toepasselijke procedures en regels indienen bij het Programma;
- de aanbevelingen van de Lidstaten naar aanleiding van de conceptnota in overweging nemen en vervolgens eventueel een volledig Aanvraagformulier invullen;
- de aanvraag (Aanvraagformulier) invullen en volgens de toepasselijke procedures en regels indienen bij het Programma.

De fact sheet over deze projectfase gaat met name in op:

- de templates en procedures om in twee stappen een aanvraag in te dienen bij het Programma (Conceptnota en Aanvraagformulier);
- beschikbare hulp bij deze fase.

D. De projectselectie

Deze fase is in handen van de verschillende Programmaorganen die zijn betrokken bij de selectie van projecten op basis van volledige Aanvraagformulieren.

De belangrijkste activiteit is:

- een formeel besluit van de Lidstaten over de aanvraag: afgewezen, terugverwezen of goedgekeurd.

De fact sheet over deze projectfase gaat met name in op:

- de subsidiabiliteit en ontvankelijkheid van de aanvraag: toetsing door het geautomatiseerde aanvraagstelsel, het Gezamenlijk secretariaat en de Lidstaten;
- kwaliteitsbeoordeling van de aanvraag op basis van vooraf vastgestelde criteria, gevolgd door het besluit van het Toezichtcomité en de bekendmaking daarvan;
- beschikbare hulp bij deze fase.

E. De projectuitvoering

Dit is de omvangrijkste en belangrijkste fase in de zin van de tijdsduur, het leveren van hetgeen in de goedgekeurde aanvraag was gepland, en administratie- en managementactiviteiten. Daarbij speelt een aantal verschillende elementen een rol.

De partners voeren de geplande werkzaamheden uit om tot de gewenste outputs en resultaten te komen. Ook vinden er regelmatig administratie-, management-, monitoring- en rapportageactiviteiten plaats, alsook communicatie- en promotieactiviteiten zoals vastgelegd in het Aanvraagformulier. Veranderingen in het project worden doorgevoerd en problemen worden aangepakt volgens de vastgestelde procedures en regels.

De belangrijkste activiteiten zijn:

- het Subsidiecontract ondertekenen met de Managementautoriteit;
- de Partnerschapsovereenkomst opstellen en door alle partners laten ondertekenen;
- de projectcoördinatie- en besluitvormingsstructuren opzetten en een indicatieve planning maken voor projectbijeenkomsten;
- projectactiviteiten uitvoeren om de afgesproken projectoutputs op tijd en binnen het budget te leveren;
- goed functionerende monitoring- en rapportageprocedures opzetten;
- risico's voorzien en beheersen in overleg met de partners en het Programma;
- problemen tussen partners herkennen en oplossen, zodat alles soepel blijft verlopen;
- zorgen voor communicatie over en promotie van werkzaamheden en resultaten van het project;
- een netwerk van relevante contacten opbouwen en de aanzet geven voor de invoering en toepassing van de gegenereerde kennis, outputs en resultaten.

De fact sheet over deze projectfase gaat met name in op:

- initiatiefase: contractuele regelingen en voorschriften van het Programma qua beheer en administratie;
- projectmanagement: algemene instrumenten en methoden om een goede uitvoering van het project te garanderen (exception plans, rapportage, tolerantieniveaus ten aanzien van risico's);
- projectcommunicatie gedurende de hele looptijd van het project;
- beschikbare hulp bij deze fase.

F. De projectafsluiting

In deze fase moeten de inhoudelijke projectactiviteiten zijn afgerond en alle outputs zijn opgeleverd. Het project handelt de laatste administratieve verplichtingen af voordat de subsidie eindigt. Het project en het Programma buigen zich samen over de resultaten en geleerde lessen.

De levenscyclus van het project eindigt formeel op de einddatum van het project. Het is echter de bedoeling dat de outputs en resultaten van het project waarde blijven opleveren, bijv. dat mensen ze blijven gebruiken of ervan blijven profiteren. Afhankelijk van de aard van de outputs en resultaten en van de beoogde gebruikers moeten er tijdens en na de uitvoering diverse concrete maatregelen worden genomen. In de afrondingsfase is het te laat om projectresultaten over te dragen en te zorgen dat ze in stand blijven.

De fact sheet over deze projectfase gaat met name in op:

- wettelijke voorschriften die gelden na afsluiting van het project;
- beschikbare hulp bij deze fase.

V. Waar kunt u hulp krijgen in de diverse fasen van uw project?

Aanvragers en begunstigden kunnen – vóór de indiening van een projectvoorstel en tijdens de uitvoering van goedgekeurde projecten – bij diverse Programmaorganen terecht voor technische bijstand. Deze worden hieronder kort gepresenteerd. Waar deze Programmaorganen u in een bepaalde projectfase precies mee kunnen helpen, wordt gedetailleerd beschreven aan het eind van ieder hoofdstuk over die projectfase.

A. Territoriaal Facilitatienetwerk

Het Territoriaal Facilitatienetwerk is de tegenhanger van wat bij veel andere ETS-Programma's 'contactpunten' worden genoemd. De facilitatoren zijn het eerste aanspreekpunt voor projectaanvragers en projectpartners in elk van de landen. Zij helpen de partnerorganisaties met het opzetten en ontwikkelen van projecten. Daarnaast zijn zij ook betrokken bij het opvolgen van de projectuitvoering in samenwerking met het Gezamenlijk secretariaat (GS).

Meer concreet zijn hun belangrijkste taken:

- het 2 Zeeën-Programma en de doelstellingen ervan onder de aandacht brengen bij geïnteresseerde organisaties;
- antwoord geven op algemene vragen over het Interreg 2 Zeeën-Programma;
- projectaanvragers via diverse vormen van overleg helpen en ondersteunen in de opzet-, aanvraag- en uitvoeringsfase van projecten;
- communiceren met de andere facilitatoren uit de andere landen, en ook met het GS en de Lidstaten, over de ontwikkeling van projecten;
- aanvragers helpen met het invullen van een Conceptnota en, na de beoordeling daarvan, met het opvolgen van de aanbevelingen van de Lidstaten;
- partners bijstaan gedurende de hele looptijd van het project;
- partners helpen met de afsluiting van hun project;
- fungeren als schakel tussen projectleiders, het Gezamenlijk secretariaat en de Programma-autoriteiten.

Hoewel de facilitatoren vanaf begin tot eind bij een project betrokken zijn, spelen zij vooral een grote rol in de opzet- en aanvraagfase.

Het Facilitatienetwerk strekt zich uit over alle vier de Lidstaten van het Programma en is permanent beschikbaar voor aanvragers en projectpartners. Contactgegevens zijn te vinden op de website van het Interreg 2 Zeeën-Programma.

De facilitatoren zijn overigens niet betrokken bij de selectie van projecten. Het is aan de Lidstaten van het Programma om, ondersteund door het GS, te besluiten tot goedkeuring, terugverwijzing of afwijzing van een project.

B. Gezamenlijk secretariaat (GS)

Het Gezamenlijk secretariaat is namens de Managementautoriteit belast met het dagelijks beheer van het Programma. Als zodanig is het Gezamenlijk secretariaat verantwoordelijk voor het management van het samenwerkingsprogramma op gebieden waar de Managementautoriteit (MA) bij is betrokken: coördinatie en facilitatie van het Programma, beoordeling van projecten, monitoring van het Programma en administratie.

Het GS assisteert de Programma-autoriteiten bij de uitvoering van hun taken, waarvan de belangrijkste zijn:

- samenwerken met organisaties, instellingen en netwerken die relevant zijn voor de doelstellingen van het Programma;
- informatie verspreiden en publiciteit genereren over het Programma en de onderdelen en projecten daarvan, inclusief het opzetten en onderhouden van een Programmawebpage en het verspreiden van de Programmaresultaten;
- de communicatiestrategie van het Programma opstellen en uitvoeren;
- een Programmadatabase en een online projectmonitoringsysteem opzetten om de benodigde gegevens voor toezicht, evaluatie, financieel beheer, verificatie en audits in gecomputeriseerde vorm te verstrekken;
- een transparante selectieprocedure, selectiecriteria, terms of reference voor de projectoproepen, het aanvraagdossier inclusief financieringsregels uitwerken en ter goedkeuring aan het Toezichtcomité (TC) voorleggen;
- de aanvraagprocedure voor alle projecten beheren, inclusief het verstrekken van informatie en advies aan aanvragers (bijv. d.m.v. een Aanvraagdossier), aanvragen controleren en beoordelen op grond van goedgekeurde criteria en een goedgekeurde procedure, en de aanbevelingen en besluiten van het TC doorgeven aan partners;
- activiteiten ten behoeve van de totstandkoming en ontwikkeling van projecten ondersteunen en organiseren;
- betalingsverplichtingen en betalingen van EFRO-middelen op Programmaniveau bewaken per steunverleningscategorie;
- projecten adviseren en helpen bij de uitvoering van activiteiten en de financiële administratie;
- de voortgang van projecten bewaken door het verzamelen en controleren van verslagen en het bijhouden van de outputs, resultaten en financiële uitvoering;
- zorgen dat betalingen aan projecten binnen de gestelde termijn worden gedaan;
- de Managementautoriteit (MA) ondersteunen bij het opzetten van een samenhangend beheers- en controlesysteem voor het Programma om de wettigheid en rechtmatigheid van gedeclareerde uitgaven en de naleving van het beginsel van goed financieel beheer te waarborgen, en contact onderhouden met door de partnerlanden benoemde eerstelijnscontroleurs om de verificaties volgens artikel 23, lid 4 van ETS-verordening (EU) nr. 1299/2013 te verrichten;
- de gebruikelijke werkzaamheden van een GS verrichten, d.w.z. het organiseren van vergaderingen, schrijven van stukken, opstellen van verslagen, enz.;
- contact onderhouden met de instantie die als Certificeringsautoriteit (CA) fungeert en zorgen dat deze de beschikking heeft over alle relevante gegevens;
- andere door de Programma-autoriteiten verlangde werkzaamheden verrichten conform de toepasselijke regelgeving.

Zoals uit het bovenstaande blijkt, worden de hulp en ondersteuning van het GS belangrijker tijdens de uitvoerings- en afsluitingsfase van een project.

Het Gezamenlijk secretariaat is gevestigd in Rijsel. Met vragen over projectontwikkeling, uitvoering, financiering, communicatie, projectmanagement e.d. kunt u hier altijd terecht.

Contactgegevens zijn te vinden op de website van het Interreg 2 Zeeën-Programma.

C. Nationale autoriteit (NA)

De Nationale autoriteiten zijn de overheidsinstanties in de Lidstaten die verantwoordelijk zijn voor het 2 Zeeën-Programma. Deze instellingen hebben een politiek mandaat van hun regering om – binnen de grenzen van de Europese verordeningen – de Programmastrategie (thematische doelstellingen, investeringsprioriteiten, enz.) te ontwerpen, en worden ondersteund door het GS en adviseurs.

Hun belangrijkste taken zijn:

- alle vereiste maatregelen met betrekking tot communicatie over het Programma uitvoeren;
- de promotie van het Programma coördineren;
- zorgen voor kwaliteitscontroles op de eerstelijnscontrole, in samenwerking met de MA en het GS;
- verantwoordelijkheid dragen met betrekking tot een juiste toepassing van de Europese staatssteunen aanbestedingsregels;
- projectpartners informeren over andere, nationale regels;
- informatie doorgeven aan de Certificeringsautoriteit van het Programma;
- andere door de Programma-autoriteiten verlangde werkzaamheden verrichten conform de toepasselijke regelgeving.

Contactgegevens zijn te vinden op de website van het Interreg 2 Zeeën-Programma.